

Torpstugan på Norra Vattmyra står kvar än idag.

Foto: Guy Meyerhoff, 1954. Ur Järfälla kommuns bildarkiv.

Travhästar och trädgårdsbruk

I Vattmyra är historien levande än idag. Torpstugan på Norra Vattmyra står kvar och berättar om gamla tider med hästuppfödning och trädgårdsskötsel.

Den 8 september i år körs travloppet Carl Th Ericssons Memorial på Solvalla travbana. Loppet instiftades redan 1933 och räknas in bland de årliga svenska storloppen i branschen.

Carl Th Ericsson var från början grosshandlare, med en stor passion för hästar och trav. Han var en av grundarna av Svenska Travällskapet och var också med om att starta travbanan på just Solvalla år 1927. Samma år köpte Ericsson torpet Norra Vattmyra och en angränsande fastighet.

Järfällas äldsta torpställe

Vattmyra var från början ett torp under Jakobsbergs gård och är faktiskt ett av Järfällas äldsta torpställen. Det första skriftliga belägget hittar vi redan i en dombok från 1681, då torparen Per Ersson i Vattmyra får böta sex mark för att han förolämpat gästgivaren Hans Tanto i Barkarby gästgivaregård. Namnet Vattmyra ger en antydning om att markerna i äldre tid var sankna och kanske inte helt lätta att odla. Uppenbarligen gick det ändå att bedriva jordbruk på Vattmyra för så småningom tillkom ytterligare ett torp. För att skilja dem åt kallades de därefter Södra och Norra Vattmyra.

Stuteri till 40-talet

Carl Th Ericsson fick genom köpet av Norra Vattmyra möjlighet att ägna sig åt sitt stora intresse. På Vattmyra födde han nämligen upp travhästar. Efterhand köpte han också in angränsande marker för att på så sätt utöka arealen.

Även ett mindre jordbruk bedrevs på torpets ägor. När Carl Th Ericsson avled 1931 tog en av sönerna – som för övrigt också hette Carl – över stuteriet och fortsatte rörelsen fram till i början av 1940-talet. 1943 avyttrades fastigheten till en ny ägare som drygt 10 år senare sålde den vidare till AB Tomtcentralen. De i sin tur styckade ägorna till tomter för villabebyggelse.

Villor från 50- och 60-talen

Vattmyra är idag ett attraktivt område bestående av framförallt villor från 1950- och 60-talen. Det ligger på gångavstånd till Jakobsbergs centrum och pendeltågsstation. Planer för en förtätning har börjat ta form. Eftersom Vattmyravallen inte längre används för idrottsändamål finns det möjligheter att bygga nya bostadshus på platsen. Och här – precis som på så många andra håll i Järfälla – är historien levande än idag.

Torpstugan på Norra Vattmyra står fortfarande kvar och berättar om gamla tider. Det är en faluröd byggnad med vita knutar som ligger cirka 100 meter söder om Vattmyraskolan, som förstas har fått sitt namn efter torpet. Däremot finns inte något av trädgården eller den närmaste miljön kvar. Alla uthus och ekonomibyggnader är också rivna. Under stuteriets tid fanns här både stallar och hästhagar omgivna av en ganska lantlig miljö.

Norra Vattmyra ägs idag av Järfälla kommun och har under senare år bland annat använts som scoutstuga.

Trädgårdsbruk till 70-talet

Om nu travhästarna stod i centrum på Norra Vattmyra, så var det trädgårdsbruk som gällde på Södra Vattmyra. Här hade trädgårdsmästaren Sven-Olof Jansson en rörelse som sedan togs över av hans fem barn. Trädgårdsbruket upphörde 1970 och fem år senare brändes torpet ned. Då hade Järfälla kommun genom förköpsrätt förvärvat Södra Vattmyra och idag ligger ett radhusområde på de forna ägorna. Platsen där själva torpet låg finns dock kvar som en liten grönyta invid husen.

Hästnamn i kvarteren

I samband med exploateringen på 1950-talet drogs nya vägar fram. I enlighet med Järfälla kommuns då ganska nya namngivningsprincip - att ge vägarna i ett nytt område namn ur samma namngrupp - blev det naturligt att skapa en namngrupp med anknytning till hästar. Här finns namn som exempelvis Travavägen, Galoppvägen, Fölvägen, Hovvägen, Betselvägen, Dressyrvägen och så förstas den hästskoformade Hästskovägen, som löper genom hela Vattmyraområdet.

Det är dock få som känner till att namnen har sitt upphov i det stuteri som en gång låg i området och att dess grundare Carl Th Ericsson var en av den svenska travsportens pionjärer. Men den 8 september högtidlighålls som sagt hans minne på Solvalla.